

ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ว่าด้วยการให้ใช้ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่พระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้สถาบันอนุญาโตตุลาการ มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการให้ใช้ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ใช้ข้อบังคับตามที่ตราไว้ต่อท้ายนี้ในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการมีอำนาจออกกฎ ระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงาน และการปฏิบัติงานอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร

ประธานกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ
ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ
พ.ศ. 2558

เพื่อให้กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม แก่คู่พิพาททุกฝ่าย รวมทั้งมีมาตรฐานที่เป็นสากล และให้อิสระแก่คู่พิพาทในการกำหนดกระบวนการ อนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามที่ตกลงกัน คณะกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการจึงให้ตราข้อบังคับนี้ไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการโดยการจัดการของสถาบัน อนุญาโตตุลาการ

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 1 ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ใช้ข้อบังคับนี้แก่การอนุญาโตตุลาการ ที่คู่พิพาทตกลงกันให้ระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการโดยการจัดการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ข้อบังคับนี้ย่อมไม่มีผลเป็นการยกเว้นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่การอนุญาโตตุลาการซึ่งคู่พิพาท ไม่อาจตกลงเป็นอย่างอื่นได้

ข้อ 2 ในข้อบังคับนี้

(1) “คำชี้ขาด” หมายความว่า คำวินิจฉัยชี้ขาดใด ๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นสาระสำคัญของข้อพิพาท และให้รวมถึงคำวินิจฉัยชี้ขาดบางประเด็นด้วย

(2) “คำคู่ความ” หมายความว่าบรรดาคำเสนอข้อพิพาท คำคัดค้าน คำคัดค้านแก้ข้อ เรียกร้องแย้ง คำขอเริ่มต้นคดี คำตอบรับ หรือคำขอทั้งหลายที่ยื่นเพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่พิพาทในการ ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

(3) “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับ สถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยคณะกรรมการคณะอนุญาโตตุลาการ

(4) “ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการคณะอนุญาโตตุลาการตาม ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยคณะกรรมการคณะอนุญาโตตุลาการ

(5) “นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการ และบุคคลที่ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามข้อบังคับนี้

(6) “คณะอนุญาโตตุลาการ” หมายความว่า อนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือ อนุญาโตตุลาการหลายคน

ข้อ 3 เพื่อประโยชน์แห่งข้อบังคับนี้ คำคู่ความ การติดต่อ หรือคำขอใดๆ ให้ทำเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อ

ข้อ 4 การยื่นคำคู่ความ การติดต่อ คำขอ หรือเอกสารใดๆ ให้ยื่นต่อนายทะเบียนโดยทางไปรษณีย์หรืออาจส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด

บรรดาคำเสนอข้อพิพาท คำคัดค้าน คำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้ง คำขอเริ่มต้นคดี คำตอบรับ และคำขออื่นๆ นั้น ให้คู่พิพาทมีหน้าที่จัดการนำส่ง เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

การส่งตามวรรคสอง ให้ถือว่าผู้รับได้รับเอกสารนั้นแล้ว เมื่อได้ส่งไปถึง

- (1) ผู้รับโดยตรง
- (2) ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของผู้รับ ผู้แทนหรือทนายความของผู้รับ
- (3) ที่อยู่ที่กำหนดไว้เพื่อการรับส่งเอกสาร
- (4) ที่อยู่ตามที่อยู่ส่งและผู้รับตกลงกัน
- (5) ที่อยู่ตามที่อยู่รับและผู้ส่งเคยรับส่งเอกสารกันมาก่อน

ถ้าได้เสาะหาตามสมควรแล้ว แต่ไม่สามารถหาตัวผู้รับหรือที่อยู่ข้างต้นได้ ให้ส่งไปยังถิ่นที่อยู่หรือสำนักทำราชการแห่งสุดท้ายเท่าที่พอจะรู้ได้ของผู้รับ

เมื่อได้ส่งเอกสารตามวรรคสามและวรรคสี่แล้ว ให้ถือว่าผู้รับได้รับเอกสารในวันที่ส่งเอกสารนั้น

ข้อ 5 เมื่อได้ส่งเอกสารใดๆ ให้แก่ผู้รับแล้ว ให้คู่พิพาทส่งสำเนาเอกสารนั้นไว้ต่อนายทะเบียนด้วย

ข้อ 6 เพื่อประโยชน์แห่งการคำนวณระยะเวลาตามข้อบังคับนี้ วัน หมายความว่า เวลาทำการตามที่ได้กำหนดขึ้นโดยกฎหมาย หรือเวลาทำการปกติของกิจการนั้น

ในการนับระยะเวลา มิให้นับวันแรกแห่งระยเวลานั้นรวมเข้าด้วย

ถ้าวันสุดท้ายของระยะเวลาเป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลา

ข้อ 7 ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรู้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติใดๆ ในข้อบังคับนี้หรือฝ่าฝืนข้อกำหนดใดๆ ในสัญญาอนุญาตตุลาการ แต่ยังคงดำเนินกระบวนการอนุญาตตุลาการต่อไปให้ถือว่าคู่พิพาทฝ่ายนั้นละสิทธิที่จะคัดค้าน เว้นแต่จะได้คัดค้านการฝ่าฝืนนั้นไว้ก่อน

ข้อ 8 เมื่อเห็นสมควรหรือเมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ คณะอนุญาตตุลาการหรือนายทะเบียนอาจยื่นหรือขยายระยะเวลาใดๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับได้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

การขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ขยายได้ไม่เกิน 45 วัน

หมวด 2 การเริ่มต้นกระบวนการพิจารณา

ส่วนที่ 1 คำขอเริ่มต้นคดี

ข้อ 9 ให้คู่พิพาทที่จะเริ่มดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ (“ผู้เรียกร้อง”) ยื่นคำขอเริ่มต้นคดี เพื่อเสนอข้อพิพาทของตนต่อนายทะเบียน

คำขอเริ่มต้นคดีต้องมีรายการต่อไปนี้

- (1) คำขอให้ระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ
- (2) ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (ถ้ามี) ของคู่พิพาททั้งสองฝ่าย รวมทั้งผู้แทนของคู่พิพาท (ถ้ามี)
- (3) สัญญาอนุญาโตตุลาการหรือข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ และสำเนาแห่งเอกสารนั้น
- (4) ข้ออ้างเกี่ยวกับสัญญาหรือนิติสัมพันธ์อันก่อให้เกิดข้อพิพาท
- (5) ข้อเท็จจริงโดยย่อเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งข้อพิพาท ค่าขอบังคับ และจำนวนเงินที่ขอบังคับอันอาจคำนวณได้ในเบื้องต้น
- (6) คำแถลงใดๆ ที่เกี่ยวข้องข้อพิพาทในวิธีดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ หรือข้อเสนอใด ๆ ของผู้เรียกร้อง
- (7) จำนวนอนุญาโตตุลาการ ถ้ามีได้ตกลงกันไว้ก่อน
- (8) ชื่ออนุญาโตตุลาการคนหนึ่ง ในกรณีที่ตกลงให้มีอนุญาโตตุลาการสามคน หรือรายชื่อบุคคลที่ประสงค์จะให้ตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการคนเดียว เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น
- (9) ความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณา
- (10) ความเห็นเกี่ยวกับภาษาที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ข้อ 10 ผู้เรียกร้องอาจทำคำเสนอข้อพิพาทรวมไว้ในคำขอเริ่มต้นคดี โดยระบุข้อความตามที่กำหนดไว้ในข้อ 42 และให้ระบุด้วยว่าเป็นคำเสนอข้อพิพาท

ข้อ 11 ให้นายทะเบียนตรวจคำขอเริ่มต้นคดี เมื่อเห็นว่าคำขอเริ่มต้นคดีมีรายการครบถ้วน หรือมีข้อความในสาระสำคัญครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 9 และได้ชำระค่าธรรมเนียมเริ่มต้นครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งรับคำขอเริ่มต้นคดีนั้นไว้

กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการให้เริ่มต้นขึ้นในวันที่นายทะเบียนรับคำขอเริ่มต้นคดีนั้น ให้นายทะเบียนแจ้งวันเริ่มต้นกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบ

ข้อ 12 เมื่อนายทะเบียนรับคำขอเริ่มต้นคดีแล้ว ให้ผู้เรียกร้องส่งสำเนาคำขอเริ่มต้นคดีนั้นไปยังคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง (“ผู้คัดค้าน”) และให้แจ้งนายทะเบียนทราบโดยเร็วถึงวันและวิธีการในการส่งคำขอเริ่มต้นคดีนั้น

ส่วนที่ 2 คำตอบรับ

ข้อ 13 เมื่อได้รับสำเนาคำขอเริ่มต้นคดีแล้ว ให้ผู้คัดค้านทำคำตอบรับส่งไปยังผู้เรียกร้องภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำขอเริ่มต้นคดี

คำตอบรับต้องมีรายการต่อไปนี้

- (1) การยอมรับหรือปฏิเสธข้อเรียกร้องทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วนโดยจะระบุเหตุแห่งการยอมรับหรือปฏิเสธนั้นหรือไม่ก็ได้
- (2) ข้อเท็จจริงโดยย่อเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งข้อเรียกร้องแย้ง (ถ้ามี) คำขอบังคับ และจำนวนเงินที่ขอบังคับอันอาจคำนวณได้ในเบื้องต้น
- (3) ความเห็นคัดค้านคำขอเริ่มต้นคดี
- (4) ชื่ออนุญาตตุลาการคนหนึ่งในกรณีที่ตกลงให้มีอนุญาตตุลาการสามคน หรือรายชื่อบุคคลที่ประสงค์จะให้ตั้งเป็นอนุญาตตุลาการคนเดียว เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ 14 ผู้คัดค้านอาจทำคำคัดค้านรวมไว้ในคำตอบรับ โดยระบุข้อความตามที่กำหนดไว้ในข้อ 43 และให้ระบุด้วยว่าเป็นคำคัดค้าน

ข้อ 15 เมื่อส่งคำตอบรับไปยังผู้เรียกร้องแล้ว ให้ผู้คัดค้านส่งสำเนาคำตอบรับนั้นต่อนายทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมเริ่มต้นในส่วนข้อเรียกร้องแย้งรวมทั้งให้แจ้งนายทะเบียนทราบโดยเร็วถึงวันและวิธีการในการส่งคำตอบรับนั้น

ข้อ 16 ถ้าผู้คัดค้านมิได้ยื่นคำตอบรับภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือยื่นแล้วแต่ไม่ครบถ้วนให้นายทะเบียนดำเนินการตั้งคณะอนุญาตตุลาการต่อไป

หมวด 3 คณะอนุญาโตตุลาการ

ส่วนที่ 1 จำนวนและผู้มีอำนาจตั้ง

ข้อ 17 ให้มีอนุญาโตตุลาการคนเดียว เว้นแต่

(1) คู่พิพาทตกลงกันให้มีอนุญาโตตุลาการสามคน แต่ไม่ว่าในกรณีใดถ้าคู่พิพาทตกลงจำนวนอนุญาโตตุลาการไว้เกินกว่าสามคน ให้มีอนุญาโตตุลาการเพียงสามคน

(2) คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอและนายทะเบียนเห็นว่าการตั้งอนุญาโตตุลาการสามคนจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา เมื่อได้คำนึงถึงความยุ่งยาก ผลกระทบแห่งคดี หรือพฤติการณ์อื่นใดแห่งคดีแล้ว

ข้อ 18 ข้อตกลงที่ให้อำนาจแก่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือบุคคลภายนอก หรืออนุญาโตตุลาการที่ได้รับการตั้งแล้ว เป็นผู้ตั้งอนุญาโตตุลาการคนใดคนหนึ่ง ให้ถือว่าข้อตกลงเช่นนั้นเป็นข้อตกลงในการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการเพื่อดำเนินการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการต่อไป

ข้อ 19 ให้ประธานกรรมการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการโดยเร็ว ไม่ว่าจะมีการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการตามที่คู่พิพาทตกลงกันหรือไม่ก็ตาม

ในการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ ให้ประธานกรรมการคำนึงถึงคุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการตามที่คู่พิพาทตกลงกัน และคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลาง ตลอดจนความพร้อมของอนุญาโตตุลาการในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพด้วย

เมื่ออนุญาโตตุลาการได้รับการตั้งแล้วให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไปได้

ส่วนที่ 2 การตั้งคณะอนุญาโตตุลาการคนเดียว

ข้อ 20 ในกรณีที่กำหนดให้มีคณะอนุญาโตตุลาการคนเดียว ให้คู่พิพาทแต่ละฝ่ายเสนอชื่อบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งพิจารณา ถ้าคู่พิพาททั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ ให้เสนอชื่อบุคคลคนหนึ่งเพื่อให้ประธานกรรมการตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการคนเดียวต่อไป

ถ้าคู่พิพาททั้งสองฝ่ายไม่อาจตกลงกันได้ภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับคำขอเริ่มต้นคดี ให้ประธานกรรมการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการคนเดียวโดยเร็ว

ส่วนที่ 3 การตั้งคณะอนุญาโตตุลาการสามคน

ข้อ 21 ในกรณีที่กำหนดให้มีคณะอนุญาโตตุลาการสามคน ให้คู่พิพาทแต่ละฝ่ายเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคนต่อประธานกรรมการ

ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เสนอชื่ออนุญาโตตุลาการ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันที่ได้รับชื่ออนุญาโตตุลาการจากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง หรือนับแต่วันที่มิพดติการณ้อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คู่พิพาทตกลงกัน ให้ประธานกรรมการตั้งอนุญาโตตุลาการโดยมีพักต้องรอชื่ออนุญาโตตุลาการจากคู่พิพาทฝ่ายนั้น

ข้อ 22 ให้ประธานกรรมการตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามซึ่งเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการเมื่อปรากฏว่า

- (1) คู่พิพาทมิได้ตกลงกันเกี่ยวกับวิธีการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการคนที่สามไว้ หรือ
 - (2) การเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการคนที่สามตามวิธีการที่คู่พิพาทตกลงกันไม่สามารถกระทำได้
- ภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันที่ได้รับชื่ออนุญาโตตุลาการจากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง หรือนับแต่วันที่มิพดติการณ้อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คู่พิพาทตกลงกัน

ส่วนที่ 4 การตั้งคณะอนุญาโตตุลาการกรณีมีคู่พิพาทมากกว่าสองฝ่าย

ข้อ 23 ในกรณีที่กำหนดให้มีคณะอนุญาโตตุลาการคนเดียวและมีคู่พิพาทมากกว่าสองฝ่าย ให้คู่พิพาททุกฝ่ายตกลงร่วมกันเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการหนึ่งคน

ในกรณีที่คู่พิพาทไม่อาจตกลงร่วมกันเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการได้ภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับคำขอเริ่มต้นคดี หรือภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ให้ประธานกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุญาโตตุลาการคนเดียว

ข้อ 24 ในกรณีที่กำหนดให้มีคณะอนุญาโตตุลาการสามคนและมีคู่พิพาทมากกว่าสองฝ่าย ให้ฝ่ายผู้เรียกร้องร่วมกันเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการหนึ่งคน และฝ่ายผู้คัดค้านร่วมกันเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการหนึ่งคน

ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่อาจเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการตามวิธีการที่ตกลงกันได้ หรือไม่อาจร่วมกันเสนอชื่อได้ภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับคำขอเริ่มต้นคดี หรือภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ให้ประธานกรรมการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการทั้งสามคนและตั้งอนุญาโตตุลาการคนหนึ่งเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ

ส่วนที่ 5

การปฏิบัติหน้าที่และการเปิดเผยข้อเท็จจริงของอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 25 อนุญาโตตุลาการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางและเป็นอิสระ โดยต้องไม่ปฏิบัติตนเสมือนเป็นผู้ว่าต่างแก่ต่างให้แก่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แม้จะได้รับการเสนอชื่อจากคู่พิพาทฝ่ายนั้นก็ตาม และจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติตามที่นายทะเบียนกำหนดหรือตามที่คู่พิพาทตกลงกัน

ข้อ 26 บุคคลซึ่งจะถูกตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่งอาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของตนต่อคู่พิพาทและนายทะเบียน

ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ถ้ามีพฤติการณ์อย่างใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง อนุญาโตตุลาการจะต้องเปิดเผยพฤติการณ์เช่นว่านั้นต่อคู่พิพาทอนุญาโตตุลาการคนอื่น และนายทะเบียนทันที

ข้อ 27 ห้ามมิให้คู่พิพาท รวมทั้งผู้แทนและทนายความของคู่พิพาท ติดต่อกับ อนุญาโตตุลาการหรือบุคคลซึ่งจะได้รับการเสนอชื่อจากคู่พิพาทฝ่ายนั้นให้เป็นอนุญาโตตุลาการในเรื่องเกี่ยวกับคดี เว้นแต่

- (1) เป็นการให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแห่งข้อพิพาทหรือกระบวนการพิจารณาที่จะดำเนินต่อไป
- (2) เป็นการสอบถามเกี่ยวกับคุณสมบัติ ความพร้อม และความเป็นอิสระของบุคคลนั้นหรือ
- (3) เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคคลซึ่งควรจะได้รับ การเสนอชื่อให้เป็นอนุญาโตตุลาการคนที่สาม เมื่อคู่พิพาทฝ่ายนั้นหรืออนุญาโตตุลาการที่ได้รับเลือกจากคู่พิพาทฝ่ายนั้นมีอำนาจเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการคนที่สาม

ห้ามมิให้คู่พิพาท รวมทั้งผู้แทนและทนายความของคู่พิพาท ติดต่อกับ อนุญาโตตุลาการหรือบุคคลซึ่งจะถูกตั้งเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการในเรื่องเกี่ยวกับคดีไม่ว่ากรณีใด ๆ

ส่วนที่ 6

การคัดค้านอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 28 อนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้านได้ หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระ หรือขาดคุณสมบัติตามที่คู่พิพาทตกลงกัน หรือเหตุประการอื่นอันมีสภาพร้ายแรงซึ่งอาจทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไป

ห้ามมิให้คู่พิพาทคัดค้านอนุญาโตตุลาการซึ่งตนเป็นผู้เสนอหรือร่วมเสนอชื่อ เว้นแต่ตนจะมีได้รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านในขณะที่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น

ข้อ 29 คู่พิพาทที่ประสงค์จะคัดค้านอนุญาโตตุลาการจะต้องยื่นหนังสือแสดงเหตุแห่งการคัดค้านต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันที่ได้รับการตั้งอนุญาโตตุลาการ หรือนับแต่รู้ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการคัดค้านนั้นแต่ต้องไม่ช้ากว่าวันทำคำชี้ขาด

ให้คู่พิพาทที่คัดค้านส่งสำเนาหนังสือคัดค้านนั้นไปยังคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง อนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้าน และอนุญาโตตุลาการคนอื่น

ข้อ 30 เมื่อมีการคัดค้าน คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งอาจยอมรับเหตุแห่งการคัดค้านนั้นหรืออนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านอาจถอนตัวก็ได้

การขอลงตัวของอนุญาโตตุลาการ ย่อมไม่ถือว่าเป็นการยอมรับเหตุแห่งการคัดค้านนั้น

ข้อ 31 เมื่อคู่พิพาทยอมรับเหตุแห่งการคัดค้าน หรืออนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านถอนตัวให้ตั้งอนุญาโตตุลาการแทนโดยเร็ว

ถ้าคู่พิพาทไม่ยอมรับเหตุแห่งการคัดค้าน หรืออนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านไม่ถอนตัวภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการคัดค้านนั้นโดยเร็ว ถ้าเป็นที่พอใจ ให้มีคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทน มิฉะนั้น ให้มีคำสั่งยกการคัดค้านนั้น

ให้คณะกรรมการกำหนดผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายการคัดค้านอนุญาโตตุลาการด้วย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ข้อ 32 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับแก่การตั้งอนุญาโตตุลาการแทนโดยอนุโลม ทั้งนี้ การนับระยะเวลาต่าง ๆ ในการตั้งอนุญาโตตุลาการแทนให้เริ่มต้นนับแต่วันที่คู่พิพาทยอมรับเหตุแห่งการคัดค้าน หรือวันที่อนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านถอนตัว หรือวันที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ตั้งอนุญาโตตุลาการแทน

การที่คู่พิพาททะเลาะไม่เสนอชื่ออนุญาโตตุลาการในครั้งก่อน ย่อมไม่ตัดสิทธิคู่พิพาทในการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการแทน

ข้อ 33 เมื่อมีการตั้งอนุญาโตตุลาการแทน ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าเป็นการตั้งอนุญาโตตุลาการแทนอนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือประธานคณะอนุญาโตตุลาการ ให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนั้นใหม่ทั้งหมด

(2) ถ้าเป็นการตั้งอนุญาโตตุลาการแทนในกรณีอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการโดยได้หารือกับคู่พิพาทแล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ 7

การพ้นจากหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 34 อนุญาโตตุลาการย่อมพ้นจากหน้าที่เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ประธานกรรมการมีคำสั่งให้อนุญาโตตุลาการพ้นจากหน้าที่

ข้อ 35 เมื่อเห็นสมควร หรือเมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอ ประธานกรรมการโดยได้หารือกับคู่พิพาททุกฝ่ายแล้วอาจมีคำสั่งให้อนุญาโตตุลาการพ้นจากหน้าที่ เพราะเหตุที่อนุญาโตตุลาการปฏิเสธไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือมีพฤติการณ์อันเป็นเหตุให้อนุญาโตตุลาการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับแก่การยื่นคำขอให้อนุญาโตตุลาการพ้นจากหน้าที่โดยอนุโลม

ข้อ 36 เมื่ออนุญาโตตุลาการพ้นจากหน้าที่แล้ว ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการแทนตามวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ 32 โดยอนุโลม

ข้อ 37 การพ้นจากหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการย่อมไม่กระทบต่อคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งชี้ขาดบางประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว และห้ามมิให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีใหม่ในวิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งชี้ขาดบางประเด็นนั้นอีก

ในกรณีอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการแทนและให้นำข้อ 33 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 4

วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

ส่วนที่ 1

อำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ข้อ 38 คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงหลักแห่งความยุติธรรม รวดเร็ว ประหยัด และการให้โอกาสแก่คู่พิพาทในการเสนอข้ออ้างและข้อต่อสู้ของตนตามควรแก่พฤติการณ์แห่งข้อพิพาทนั้น

ข้อ 39 คณะอนุญาโตตุลาการที่ได้รับการตั้งแล้ว ให้นัดคู่พิพาททุกฝ่ายมาเพื่อกำหนดวิธีพิจารณาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยให้กำหนดกรอบระยะเวลาและจัดทำบันทึกแนวทางการพิจารณาคดีไว้

การประชุมอาจกระทำต่อหน้าคู่พิพาทหรือโดยวิธีการอื่นใดที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรก็ได้ แต่การประชุมเพื่อกำหนดวิธีพิจารณานี้จะต้องกระทำโดยลับ

ข้อ 40 ประธานคณะอนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจวินิจฉัยประเด็นใด ๆ ซึ่งมีได้เป็นไปในทางวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ แต่คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมคำวินิจฉัยเช่นว่านั้นได้

ส่วนที่ 2

การยื่นคำคู่ความระหว่างพิจารณา

ข้อ 41 ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การยื่นคำคู่ความระหว่างพิจารณาให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้

ข้อ 42 ให้ผู้เรียกร้องยื่นคำเสนอข้อพิพาทแก่คณะอนุญาโตตุลาการและส่งให้แก่ผู้คัดค้านภายในระยะเวลาที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด

คำเสนอข้อพิพาทต้องมีรายการดังนี้

- (1) ข้อเท็จจริงทั้งปวงอันเป็นมูลเหตุแห่งข้อเรียกร้อง
- (2) ข้อกฎหมายหรือข้ออ้างทั้งหลายที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา
- (3) คำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์พร้อมจำนวนเงินที่ขอบังคับ

ผู้เรียกร้องไม่จำเป็นต้องยื่นคำเสนอข้อพิพาทอีก หากได้ระบุข้อความตามคำเสนอข้อพิพาทรวมไว้ในคำขอเริ่มต้นคดีแล้ว

ข้อ 43 ให้ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านแก่คณะอนุญาโตตุลาการและส่งให้แก่ผู้เรียกร้อง ภายในระยะเวลาที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด

คำคัดค้านจะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึงข้อต่อสู้หรือข้อเถียงทั้งปวง รวมทั้งเหตุแห่งข้อต่อสู้หรือข้อเถียงนั้น

ในกรณีที่มีข้อเรียกร้องแย้ง ในคำคัดค้านจะต้องระบุข้อความต่างๆ เช่นเดียวกับคำเสนอข้อพิพาทด้วย

ข้อ 44 ในกรณีที่มีข้อเรียกร้องแย้ง ให้ผู้เรียกร้องยื่นคำคัดค้านแก่ข้อเรียกร้องแย้งแก่คณะอนุญาโตตุลาการและส่งให้แก่ผู้คัดค้านภายในระยะเวลาที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด ซึ่งต้องแสดงโดยชัดแจ้งว่าผู้เรียกร้องยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของผู้คัดค้านทั้งหมดหรือแต่บางส่วนรวมทั้งเหตุแห่งการนั้น

ข้อ 45 ถ้าผู้เรียกร้องไม่ยื่นคำเสนอข้อพิพาทภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามข้อ 42 คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจออกคำสั่งให้ยุติกระบวนการพิจารณาหรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร

ถ้าคู่พิพาทไม่ยื่นคำคัดค้านหรือคำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามข้อ 43 หรือข้อ 44 แล้วแต่กรณี หรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการอย่างใด ๆ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินการกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียเปรียบในการยื่นคำคู่ความดังกล่าวหรือดำเนินการในเรื่องนั้นอีก

ข้อ 46 คู่พิพาทอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมคำเสนอข้อพิพาท คำคัดค้าน คำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้ง หรือคำคู่ความใด ๆ ยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการก็ได้ แต่ห้ามมิให้คณะอนุญาโตตุลาการยอมรับการแก้ไขเพิ่มเติมเช่นนั้นหากเห็นว่าจะทำให้คดีล่าช้า หรือจะทำให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งเสียเปรียบในการต่อสู้คดี หรือมีเหตุอื่นใดที่ไม่ควรยอมรับการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น

การแก้ไขเพิ่มเติมคำเสนอข้อพิพาท คำคัดค้าน หรือคำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้งในลักษณะที่จะทำให้ข้อเรียกร้องหรือข้อเรียกร้องแย้งไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการจะกระทำมิได้

ข้อ 47 คณะอนุญาโตตุลาการอาจสั่งให้คู่พิพาทยื่นคำคู่ความอย่างใด ๆ เพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ 48 การยื่นคำคู่ความใด ๆ ในระหว่างพิจารณาจะต้องแนบสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งมีได้เคยยื่นไว้ก่อนด้วย

ส่วนที่ 3

การพิจารณาคดีของคณะอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 49 ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ราชอาณาจักรไทยเป็นสถานที่ทำอนุญาโตตุลาการ

คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนนอกราชอาณาจักรก็ได้ เมื่อได้คำนึงถึงสภาพแห่งข้อพิพาทที่ปวงแล้วเห็นว่าการพิจารณาคดีนอกราชอาณาจักรจะสะดวกกว่า

ข้อ 50 การพิจารณาคดีให้กระทำโดยลับ เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การพิจารณาคดีจะกระทำต่อหน้าคู่พิพาทหรือกระทำด้วยวิธีใด ๆ ที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่ารวดเร็วและเหมาะสม ในสถานที่ใด ๆ ที่เห็นว่าสะดวกและรวดเร็วก็ได้

ข้อ 51 ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดภาษาที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ข้อ 52 ในกรณีที่เอกสารจัดทำขึ้นในภาษาอื่นซึ่งมิใช่ภาษาที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คณะอนุญาโตตุลาการอาจสั่งให้คู่พิพาทที่อ้างเอกสารนั้นทำคำแปลทั้งฉบับหรือเฉพาะแต่ส่วนสำคัญตามแบบที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตั้ง คณะอนุญาโตตุลาการ ให้นายทะเบียนเป็นผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 53 คู่พิพาทอาจตั้งผู้แทนหรือบุคคลใดเพื่อช่วยเหลือหรือทำการแทนตนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการก็ได้โดยต้องแจ้งชื่อและที่อยู่พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ในการตั้งนั้น ให้นายทะเบียนทราบด้วย

ข้อ 54 ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาวินิจฉัยคดีจากพยานเอกสารเท่านั้น เมื่อเห็นสมควรหรือเมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอ คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจสืบพยานหรือฟังคำแถลงด้วยวาจาหรือคำแถลงเป็นหนังสืออย่างใด ๆ อันเกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีหรือขอบเขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการก็ได้

ข้อ 55 ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการนั่งพิจารณาคดีและให้แจ้งคู่พิพาททราบภายในระยะเวลาอันสมควร

ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายไม่มาในวันนั่งพิจารณาคดีโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะอนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีนั้นไปตามคำคู่ความและพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏ

ส่วนที่ 4

พยานบุคคล

ข้อ 56 ก่อนวันพิจารณา คณะอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดให้คู่พิพาทที่จำนองจะอ้างอิงคำเบิกความของบุคคลหรือผู้เชี่ยวชาญจะต้องแสดงรายชื่อของบุคคลนั้น และอาจกำหนดให้แสดงประเด็นที่ประสงค์จะให้เบิกความและความเกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดี

ข้อ 57 คณะอนุญาโตตุลาการอาจอนุญาตให้คู่พิพาทหรือผู้แทนของคู่พิพาทซักถามพยานบุคคลที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอ้างอิง หรือบุคคลที่คู่พิพาทฝ่ายนั้นประสงค์จะอ้างอิงเป็นพยานก่อนที่จะนำบุคคลดังกล่าวมาสืบพยานก็ได้

ข้อ 58 คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจอนุญาต ปฏิเสธ หรืองดการสืบพยานบุคคลได้ คู่พิพาท ผู้แทนของคู่พิพาท และคณะอนุญาโตตุลาการอาจซักถามพยานบุคคลได้ตามวิธีการที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด

ข้อ 59 คณะอนุญาโตตุลาการอาจสั่งให้คู่พิพาทจัดทำคำเบิกความของพยานบุคคลเป็นลายลักษณ์อักษรตามที่เห็นสมควรก็ได้

คู่พิพาทอาจขอให้พยานบุคคลนั้นมาเบิกความต่อหน้าคณะอนุญาโตตุลาการก็ได้ ถ้าพยานบุคคลนั้นไม่มาเบิกความ ให้คณะอนุญาโตตุลาการฟังคำเบิกความที่เป็นลายลักษณ์อักษรเท่าที่เห็นสมควร หรืออาจไม่รับฟังคำเบิกความเช่นนั้นเสียก็ได้

ส่วนที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ 60 ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) เมื่อได้หารือกับคู่พิพาทแล้ว ตั้งผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำความเข้าใจในประเด็นใด ๆ แห่งคดี

(2) สั่งให้คู่พิพาทให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้เชี่ยวชาญ จัดทำหรือดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสาร วัตถุ หรือทรัพย์สินอย่างใด ๆ ที่เกี่ยวกับคดี เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ

ข้อ 61 เมื่อได้รับรายงานความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ให้คณะอนุญาโตตุลาการส่งสำเนารายงานนั้นให้คู่พิพาทพิจารณา และคู่พิพาทอาจทำความเข้าใจเสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการก็ได้

ข้อ 62 ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นเป็นการจำเป็นอาจเรียกให้ผู้เชี่ยวชาญมาเบิกความประกอบรายงานความเห็นเพื่อให้คู่พิพาทซักถามก็ได้

หมวด 5 อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

ส่วนที่ 1 เขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 63 คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยขอบเขตอำนาจของตน รวมถึงข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความมีอยู่ การระงับ หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่ข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก ให้ถือว่าข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการแยกต่างหากจากสัญญาหลัก

คำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการที่ว่าสัญญาหลักเป็นโมฆะย่อมไม่กระทบต่อความสมบูรณ์ของข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 64 ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องยกขึ้นว่ากล่าวไม่ช้ากว่าวันยื่นคำคัดค้านหรือคำคัดค้านแก้ไขข้อเรียกร้องแย้ง

ข้อโต้แย้งว่าคณะอนุญาโตตุลาการกระทำการเกินขอบเขตอำนาจ คู่พิพาทจะต้องยกขึ้นว่ากล่าวในทันทีที่คณะอนุญาโตตุลาการได้แสดงให้เห็นว่าจะดำเนินการในประเด็นที่เกินขอบเขตอำนาจนั้น

คณะอนุญาโตตุลาการอาจรับวินิจฉัยข้อโต้แย้งที่ยกขึ้นว่ากล่าวภายหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองไว้พิจารณาก็ได้ ถ้าเห็นว่าความล่าช้านั้นมีเหตุผลสมควร

การเสนอหรือร่วมเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการ ย่อมไม่ตัดสิทธิคู่พิพาทที่จะโต้แย้งคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อนี้

ข้อ 65 คณะอนุญาโตตุลาการอาจวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อโต้แย้งตามข้อ 64 ไปในทันที หรืออาจรวมการวินิจฉัยไว้ในคำชี้ขาดก็ได้

ส่วนที่ 2

อำนาจเพิ่มเติมของคณะอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 66 นอกจากที่บัญญัติไว้ในข้อบังคับนี้ และเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณา คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) สั่งให้แก้ไขข้อผิดพลาดที่คู่พิพาทกระทำขึ้นในสัญญา ภายในขอบเขตแห่งกฎหมายว่าด้วยสัญญาที่อาจแก้ไขได้

(2) อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้ามาในกระบวนการพิจารณาตามที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอเมื่อปรากฏว่า

ก) บุคคลภายนอกให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

ข) บุคคลภายนอกเป็นคู่สัญญาในสัญญาอนุญาโตตุลาการ

ค) การเข้ามาในกระบวนการพิจารณาจะไม่กระทบต่อคู่พิพาทฝ่ายอื่น

คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจทำคำชี้ขาดเกี่ยวกับบุคคลภายนอกในคำชี้ขาดฉบับเดียวกันหรือคนละฉบับก็ได้

(3) ขยายหรือย่อระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้หรือที่กำหนดโดยคณะอนุญาโตตุลาการ

(4) ออกคำชี้ขาดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่ค้างชำระ

(5) สั่งให้จัดหาประกันสำหรับค่าใช้จ่ายทางกฎหมายหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควร

(6) ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปแม้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะงดเว้นหรือปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ หรือตามคำสั่งหรือคำชี้ขาดบางประเด็นของคณะอนุญาโตตุลาการ หรือไม่เข้าร่วมในการประชุมหรือการพิจารณาคดี โดยคณะอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดวิธีบังคับได้ตามที่เห็นสมควร

- (7) ชี้ขาดบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณา
- (8) วินิจฉัยในประเด็นใดๆ ที่เห็นสมควรแม้คู่พิพาทมิได้ยกขึ้นว่ากล่าวไว้โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายในคำคู่ความ แต่จะต้องให้คู่พิพาทที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อเปิดโอกาสให้แก้ต่างได้ตามสมควร
- (9) ชี้ขาดข้ออ้างในข้อกฎหมายหรือเอกสารอื่นๆ

หมวด 6

คำชี้ขาด

ส่วนที่ 1

หลักทั่วไปว่าด้วยการชี้ขาดตัดสินคดี

ข้อ 67 เมื่อได้สืบพยานตามที่เห็นจำเป็นเสร็จและได้หารือกับคู่พิพาทแล้วให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งว่ากระบวนการพิจารณาเป็นอันสิ้นสุด แต่ตราบใดที่ยังมิได้มีคำชี้ขาดคณะอนุญาโตตุลาการอาจทำการพิจารณาคดีต่อไปอีกได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ 68 ให้คณะอนุญาโตตุลาการนำกฎหมายที่คู่พิพาทตกลงกันมาใช้บังคับแก่คดี
ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้ ให้คณะอนุญาโตตุลาการนำกฎหมายตามที่เห็นถูกต้องสมควรมาใช้บังคับแก่คดี

ห้ามมิให้ใช้หลักแห่งความสุจริตและเป็นธรรม เว้นแต่คู่พิพาทจะกำหนดให้อำนาจแก่คณะอนุญาโตตุลาการไว้โดยชัดแจ้ง

ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องวินิจฉัยให้เป็นไปตามข้อสัญญาโดยคำนึงถึงธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าที่เกี่ยวข้องด้วย

ข้อ 69 ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการมากกว่าหนึ่งคน การชี้ขาดให้เป็นไปตามเสียงข้างมากของคณะอนุญาโตตุลาการ ในกรณีที่ไม่สามารถตัดสินตามเสียงข้างมากได้ ให้ประธานคณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ทำคำชี้ขาด

ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการคนใดไม่สามารถทำคำชี้ขาดได้ เมื่อระยะเวลาได้ล่วงเลยมาตามสมควรแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการคนอื่นทำคำชี้ขาดไปโดยปราศจากอนุญาโตตุลาการผู้นั้นได้

คณะอนุญาโตตุลาการอาจทำคำชี้ขาดเฉพาะแต่ประเด็นแห่งคดีบางข้อ ในเวลาใด ๆ ก็ได้

ข้อ 70 คำชี้ขาดจะต้องกระทำให้เสร็จภายในระยะเวลา 45 วันนับแต่วันที่กระบวนการพิจารณาเป็นอันสิ้นสุด

ส่วนที่ 2

ข้อความและผลแห่งคำชี้ขาด

ข้อ 71 คำชี้ขาดต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคณะอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันได้เป็นอย่างอื่น คำชี้ขาดต้องระบุเหตุผลแห่งการวินิจฉัยทั้งปวงไว้โดยชัดแจ้ง แต่จะกำหนดหรือชี้ขาดการใดให้เกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำขอของคู่พิพาทไม่ได้

เมื่อทำคำชี้ขาดเสร็จแล้ว ให้คณะอนุญาโตตุลาการส่งคำชี้ขาดนั้นให้นายทะเบียนเห็นชอบรูปแบบคำชี้ขาดภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามข้อ 70 เว้นแต่นายทะเบียนจะขยายระยะเวลาหรือคู่พิพาทได้ตกลงกันได้เป็นอย่างอื่น

นายทะเบียนอาจขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขรูปแบบคำชี้ขาด และอาจเสนอให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาบางประเด็นในคำชี้ขาดได้ แต่การเสนอเช่นนั้นย่อมไม่กระทบต่ออำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท

ข้อ 72 เมื่อนายทะเบียนให้ความเห็นชอบกับรูปแบบคำชี้ขาดแล้วให้นายทะเบียนจัดให้คณะอนุญาโตตุลาการลงนามในคำชี้ขาดนั้น และเมื่อได้รับชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายครบถ้วนแล้วให้นายทะเบียนส่งสำเนาคำชี้ขาดที่ได้รับรองความถูกต้องให้แก่คู่พิพาทโดยเร็ว

คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ถือว่ามิขึ้นในวันที่คณะอนุญาโตตุลาการได้ลงนามในคำชี้ขาดนั้น

ข้อ 73 หากคู่พิพาทตกลงระงับข้อพิพาทได้ก่อนที่คณะอนุญาโตตุลาการจะมีคำชี้ขาด คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งให้ยุติกระบวนการ หรืออาจทำคำชี้ขาดตามยอมเมื่อคู่พิพาทมีคำขอก็ได้ คำชี้ขาดตามยอมไม่จำเป็นต้องระบุเหตุผลไว้

ข้อ 74 ภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำขอให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) แก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อย ข้อผิดพลาดในการคำนวณตัวเลข หรือข้อผิดพลาดเล็กน้อยอื่นในคำชี้ขาด ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรอาจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดเช่นว่านั้นให้ถูกต้องภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะอนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดตาม (1) ให้ถูกต้องภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่มิคำชี้ขาด

(2) ตีความส่วนใดส่วนหนึ่งของคำชี้ขาด โดยคณะอนุญาโตตุลาการอาจตีความโดยทำเป็นหนังสือภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ การตีความนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาด

(3) ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเรียกร้องที่ยังมิได้มีการวินิจฉัยไว้ในคำชี้ขาด โดยคณะกรรมการจะต้องทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 60 วันนับแต่วันที่รับคำขอ

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง คู่พิพาทฝ่ายที่ยื่นคำขอจะต้องส่งสำเนาคำขอนั้นให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งและนายทะเบียนทราบด้วย และถ้าคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งจะคัดค้านคำขอเช่นนั้นให้กระทำภายในระยะเวลา 15 วันนับแต่วันที่รับสำเนาคำขอ

การแก้ไขและการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมให้กระทำด้วยวิธีการเดียวกันกับการทำคำชี้ขาดตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

หมวด 7

ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

ข้อ 75 ค่าธรรมเนียม ได้แก่ ค่าธรรมเนียมเริ่มต้น ค่าธรรมเนียมสถาบัน และค่าปฎิการอนุญาโตตุลาการ

การเก็บค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 1

ข้อ 76 ค่าใช้จ่าย หมายถึง

(1) ค่าใช้จ่ายของคณะอนุญาโตตุลาการ

(2) ค่าใช้จ่ายในการบริหารคดีของสถาบัน

(3) ค่าใช้จ่ายของผู้เชี่ยวชาญที่คณะอนุญาโตตุลาการตั้ง

(4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่คู่พิพาทตกลงกันให้เป็นค่าใช้จ่ายในการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 77 ให้คู่พิพาทวางเงินประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายฝ่ายละกึ่งหนึ่ง เว้นแต่นายทะเบียนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นายทะเบียนอาจเรียกให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวางเงินประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในส่วนข้อเรียกร้องและข้อเรียกร้องแย้งแต่เพียงฝ่ายเดียวก็ได้

การวางเงินประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายให้กระทำภายในระยะเวลา 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสถาบัน

ข้อ 78 เมื่อเห็นสมควร นายทะเบียนอาจเรียกให้คู่พิพาทวางเงินประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมตามจำนวนที่เห็นสมควรได้

ข้อ 79 ถ้าทนายทรมณ์ตามข้อเรียกร้องและข้อเรียกร้องแย้งยังไม่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอนให้นายทะเบียนเป็นผู้ประมาณการค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายนั้นไปพลางก่อน โดยพิจารณาจากลักษณะและพฤติการณ์แห่งคดี และถ้าพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป นายทะเบียนอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่คู่พิพาทต้องชำระได้

ข้อ 80 ถ้าคู่พิพาทไม่วางเงินประกันตามที่นายทะเบียนกำหนด เมื่อได้หารือกับคณะอนุญาโตตุลาการ และคู่พิพาททุกฝ่ายแล้ว นายทะเบียนอาจขอให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งงดการพิจารณาคดีไว้ หากคู่พิพาทไม่ปฏิบัติตามให้ถือว่าเป็นการถอนข้อเรียกร้องและข้อเรียกร้องแย้ง โดยไม่ตัดสิทธิที่จะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการใหม่

คณะอนุญาโตตุลาการอาจงดการพิจารณาคดีทั้งหมดหรือแต่บางส่วนจนกว่าจะได้รับเงินประกันครบถ้วนก็ได้ และเมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอ คณะอนุญาโตตุลาการอาจออกคำชี้ขาดสำหรับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่ค้างชำระก็ได้

ในกรณีที่มีคำสั่งงดการพิจารณาคดี คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจวางเงินประกันแทนคู่พิพาทฝ่ายที่มีหน้าที่ต้องชำระก็ได้

ข้อ 81 คู่พิพาททุกฝ่ายต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมในการชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่อสถาบันและคณะอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 82 ถ้ากระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงโดยมิได้มีการออกนั่งพิจารณาคดีให้นายทะเบียนเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ทั้งหลายแห่งคดีและกระบวนการพิจารณาที่ได้กระทำไปแล้ว

เมื่อได้หักค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายแล้ว หากยังมีเงินประกันเหลืออยู่ให้นายทะเบียนคืนให้แก่คู่พิพาทตามจำนวนที่คู่พิพาทตกลงกัน ถ้าคู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้หรือตกลงกันไม่ได้ ให้คืนแก่คู่พิพาทตามส่วนที่คู่พิพาทแต่ละฝ่ายได้วางเงินประกันนั้นไว้

ข้อ 83 ดอกผลอย่างใดๆ อันเกิดจากเงินประกันที่ได้วางไว้ ให้ตกเป็นของสถาบัน

ข้อ 84 ในคำชี้ขาด ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดความรับผิดชอบในค่าธรรมเนียม ค่าทนายความ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งชำระไปเพื่อดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

หมวด 8

กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการโดยเร่งรัด

ข้อ 85 ก่อนการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำขอดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการโดยเร่งรัดต่อนายทะเบียน โดยให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) จำนวนทุนทรัพย์แห่งข้อพิพาทนั้นไม่เกินกว่า 100 ล้านบาท โดยให้คำนวณตามทุนทรัพย์ของข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องแย้ง และข้อต่อสู้ที่หักลบกันแล้ว หรือ

(2) คู่พิพาทตกลงกัน หรือ

(3) เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน

ข้อ 86 ให้ประธานกรรมการพิจารณาคำขอโดยฟังคู่พิพาททั้งสองฝ่ายก่อน เมื่อเห็นว่ากรณีมีเหตุสมควร ให้มีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาตตุลาการโดยเร่งรัด และให้ปฏิบัติดังนี้

- (1) นายทะเบียนอาจย่นระยะเวลาในข้อบังคับนี้ได้ตามที่เห็นสมควร
- (2) ให้มีอนุญาตตุลาการคนเดียว เว้นแต่ประธานกรรมการจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น
- (3) คู่พิพาทอาจตกลงกันให้คณะอนุญาตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทไปตามพยานเอกสารได้

(4) คณะอนุญาตตุลาการจะต้องทำคำชี้ขาดภายในระยะเวลา 6 เดือนนับแต่วันตั้งคณะอนุญาตตุลาการ เว้นแต่กรณีมีพฤติการณ์พิเศษ นายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาเช่นว่านั้นก็ได้อีก และ

(5) คณะอนุญาตตุลาการอาจแสดงเหตุผลแห่งการวินิจฉัยไว้โดยย่อในคำชี้ขาดก็ได้ แต่ถ้าคู่พิพาทตกลงกัน คณะอนุญาตตุลาการอาจแสดงเหตุผลเช่นว่านั้นก็ได้อีก

หมวด 9

ความลับของกระบวนการอนุญาตตุลาการ

ข้อ 87 คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรืออนุญาตตุลาการคนใดคนหนึ่ง รวมถึงประธานกรรมการ นายทะเบียน เจ้าหน้าที่ พนักงาน และลูกจ้าง จะเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตตุลาการไม่ได้ เว้นแต่คู่พิพาททั้งสองฝ่ายจะได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือหรือเป็นการกระทำได้ต่อไปนี้

- (1) เพื่อยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดหรือเพิกถอนคำชี้ขาดต่อศาล
- (2) เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือหมายเรียกของศาลที่มีเขตอำนาจเหนือกระบวนการอนุญาตตุลาการ
- (3) เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามสิทธิทางกฎหมาย
- (4) เพื่อปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศซึ่งคู่พิพาทนั้นมีถิ่นที่อยู่โดยกฎหมายนั้นบังคับให้คู่พิพาทต้องเปิดเผยข้อมูล
- (5) เพื่อปฏิบัติตามคำขอหรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุญาตตุลาการ
- (6) เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของคณะอนุญาตตุลาการตามคำขอของคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งได้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้ว

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุญาตตุลาการให้หมายความรวมถึง ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา ชื่อคณะอนุญาตตุลาการ คำคู่ความ พยานหลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ในกระบวนการพิจารณา และเอกสารทั้งหลายที่จัดทำขึ้นโดยคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งในกระบวนการพิจารณา รวมทั้งคำชี้ขาดที่เกิดจากกระบวนการพิจารณา เว้นแต่เรื่องซึ่งปรากฏเป็นข้อมูลสาธารณะแล้ว

ข้อ 88 ในกรณีที่มีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกระทำการใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ 87 คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะกำหนดมาตรการตามที่เห็นสมควร รวมไปถึงการออกคำสั่งหรือคำชี้ขาด ให้คู่พิพาทฝ่ายที่ฝ่าฝืนนั้นรับผิดชอบในความเสียหายได้

ข้อ 89 สถาบันซึ่งรวมถึงประธานกรรมการ นายทะเบียน เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง และอนุญาโตตุลาการไม่ผูกมัดที่จะต้องทำค่าแกลงใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่กระทำภายใต้ข้อบังคับนี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

คู่พิพาทจะต้องไม่อ้างอิงประธานกรรมการ นายทะเบียน เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง และอนุญาโตตุลาการเป็นพยานในกระบวนการทางกฎหมายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการที่กระทำภายใต้ข้อบังคับนี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

หมวด 10 **การยกเว้นความรับผิด**

ข้อ 90 สถาบันซึ่งรวมถึงประธานกรรมการ นายทะเบียน เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง และอนุญาโตตุลาการ หรือบุคคลที่อนุญาโตตุลาการตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในกระบวนการพิจารณาไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งต่อบุคคลใด ๆ ในการกระทำหรือละเว้นไม่กระทำการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อบังคับนี้ เว้นแต่จะกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียหาย

ภาคผนวก 1
อัตราค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

ข้อ 1 ค่าธรรมเนียมเริ่มต้น ให้เรียกเก็บดังนี้

- (1) เรียกเก็บจากผู้เรียกร้องในอัตรา 50,000 บาทเมื่อยื่นคำขอเริ่มต้นคดีต่อสถาบัน
- (2) เรียกเก็บจากผู้คัดค้านในอัตรา 50,000 บาทเมื่อยื่นคำตอบรับและข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบัน
- (3) ในกรณีที่มีผู้เรียกร้องหรือผู้คัดค้านหลายรายให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเริ่มต้นเป็นรายบุคคลเว้นแต่เป็นกรณีเจ้าหนี้ร่วมหรือลูกหนี้ร่วมยื่นคำขอเริ่มต้นคดีหรือคำตอบรับเป็นฉบับเดียวกันเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมเริ่มต้นแล้ว ไม่ว่าจะกรณีใดๆ คู่พิพาทไม่อาจเรียกเงินคืนได้

ข้อ 2 ค่าธรรมเนียมสถาบัน

ค่าธรรมเนียมสถาบันให้เป็นไปตามตารางนี้ และให้มีผลนับแต่วันตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ

ตารางค่าธรรมเนียมสถาบัน	
จำนวนทุนทรัพย์	ค่าธรรมเนียมสถาบัน
ไม่เกิน 2,500,000	50,000
ตั้งแต่ 2,500,001 - 12,500,000	50,000 + 1 % ของส่วนที่เกิน 2,500,000
ตั้งแต่ 12,500,001 - 25,000,000	150,000 + 0.75 % ของส่วนที่เกิน 12,500,000
ตั้งแต่ 25,000,001 - 50,000,000	243,750 + 0.5 % ของส่วนที่เกิน 25,000,000
ตั้งแต่ 50,000,001 - 125,000,000	368,750 + 0.25 % ของส่วนที่เกิน 50,000,000
ตั้งแต่ 125,000,001 - 250,000,000	556,250 + 0.125 % ของส่วนที่เกิน 125,000,000
ตั้งแต่ 250,000,001 - 1,250,000,000	712,500 + 0.075 % ของส่วนที่เกิน 250,000,000
ตั้งแต่ 1,250,000,001 - ขึ้นไป	1,600,000

ข้อ 3 ค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ

(1) ค่าป่วยการอนุญาตตุลาการให้เป็นไปตามตารางนี้ และให้มีผลนับแต่วันตั้งคณะอนุญาตตุลาการ

ตารางค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ				
จำนวนทุนทรัพย์		ค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ (ต่อคน)		
ไม่เกิน	2,500,000	150,000		
ตั้งแต่	2,500,001 - 12,500,000	150,000 + 5.5 %	ของส่วนที่เกิน 2,500,000	สูงสุดไม่เกิน 700,000
ตั้งแต่	12,500,001 - 25,000,000	700,000 + 4 %	ของส่วนที่เกิน 12,500,000	สูงสุดไม่เกิน 1,200,000
ตั้งแต่	25,000,001 - 50,000,000	1,200,000 + 2 %	ของส่วนที่เกิน 25,000,000	สูงสุดไม่เกิน 1,700,000
ตั้งแต่	50,000,001 - 125,000,000	1,700,000 + 1 %	ของส่วนที่เกิน 50,000,000	สูงสุดไม่เกิน 2,450,000
ตั้งแต่	125,000,001 - 250,000,000	2,450,000 + 0.5 %	ของส่วนที่เกิน 125,000,000	สูงสุดไม่เกิน 3,075,000
ตั้งแต่	250,000,001 - 1,250,000,000	3,075,000 + 0.25 %	ของส่วนที่เกิน 250,000,000	สูงสุดไม่เกิน 5,575,000
ตั้งแต่	1,250,000,001 - 2,000,000,000	5,575,000 + 0.1 %	ของส่วนที่เกิน 1,250,000,000	สูงสุดไม่เกิน 6,325,000
ตั้งแต่	2,000,000,001 - 2,500,000,000	6,325,000 + 0.08 %	ของส่วนที่เกิน 2,000,000,000	สูงสุดไม่เกิน 6,725,000
ตั้งแต่	2,500,000,001 - 12,500,000,000	6,725,000 + 0.04 %	ของส่วนที่เกิน 2,500,000,000	สูงสุดไม่เกิน 10,725,000
ตั้งแต่	12,500,000,001 - ขึ้นไป	10,725,000 + 0.02 %	ของส่วนที่เกิน 12,500,000,000	สูงสุดไม่เกิน 50,000,000

(2) คู่พิพาทอาจตกลงกันกำหนดค่าป่วยการอนุญาตตุลาการให้แตกต่างไปจากตารางค่าป่วยการอนุญาตตุลาการตาม (1) นี้ก็ได้ แต่ต้องกระทำก่อนการตั้งคณะอนุญาตตุลาการ

ข้อ 4 ค่าธรรมเนียมสถาบันและค่าป่วยการอนุญาตตุลาการให้คำนวณจากทุนทรัพย์ตามข้อเรียกร้องและข้อเรียกร้องแย้งรวมกัน

ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขอใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ ให้คำนวณทุนทรัพย์ในส่วนที่ขอใช้สิทธิดังกล่าวด้วยเว้นแต่คณะอนุญาตตุลาการโดยได้หารือกับคู่พิพาทแล้วเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวมิได้มีประเด็นที่คณะอนุญาตตุลาการต้องพิจารณาเพิ่มขึ้น

ข้อ 5 ค่าใช้จ่าย

(1) ค่าใช้จ่ายของคณะอนุญาโตตุลาการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของคณะอนุญาโตตุลาการในกระบวนการอนุญาโตตุลาการตามความเหมาะสม และไม่รวมอยู่ในตารางค่าธรรมเนียมสถาบันตามข้อ 2 และตารางค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการตามข้อ 3 เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่าที่พัก ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

สถาบันอาจกำหนดแนวทางเกี่ยวกับบัญชีค่าใช้จ่ายของคณะอนุญาโตตุลาการได้ โดยค่าใช้จ่ายของคณะอนุญาโตตุลาการนี้จะเรียกเก็บและให้ชำระแยกต่างหากจากที่กำหนดไว้ในตารางค่าธรรมเนียมสถาบันตามข้อ 2 และตารางค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการตามข้อ 3

(2) ค่าใช้จ่ายในการบริหารคดีของสถาบัน ได้แก่

(2.1) ค่าใช้จ่ายในการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกและบริการสนับสนุนเช่น ค่าห้องพิจารณา ค่าอุปกรณ์ ค่าถอดเทป ค่าล่ามแปล ทั้งนี้ ตามอัตราและรายการที่สถาบันกำหนด

(2.2) ค่าใช้จ่ายในการอนุญาโตตุลาการของเจ้าหน้าที่สถาบันนอกเวลาทำการเมื่อมีการพิจารณาคดีอนุญาโตตุลาการนอกเวลาทำการ หลังเวลา 18.00 น. หรือวันหยุดราชการ โดยให้คิดในอัตราร้อยละ 2.5 ของค่าธรรมเนียมสถาบันต่อชั่วโมง ทั้งนี้ ในกรณีไม่ครบหนึ่งชั่วโมง ให้นับเป็นหนึ่งชั่วโมง

(2.3) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม

สถาบันอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ 5 (2) ได้ โดยความยินยอมของคู่พิพาททุกฝ่าย

(3) ค่าใช้จ่ายของผู้เชี่ยวชาญที่คณะอนุญาโตตุลาการตั้งได้แก่

(3.1) ค่าจัดทำความเห็นของของผู้เชี่ยวชาญและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อการจัดทำความเห็นดังกล่าวตามที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด

(3.2) ค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของผู้เชี่ยวชาญซึ่งอนุญาโตตุลาการได้อนุมัติแล้ว

(3.3) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทำให้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามที่กฎหมายกำหนด

(4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่คู่พิพาทตกลงกันให้เป็นค่าใช้จ่ายในการอนุญาโตตุลาการ

(5) ในการเรียกเงินประกันค่าใช้จ่ายครั้งแรก ให้นายทะเบียนเรียกเก็บจากคู่พิพาทได้ในอัตราฝ่ายละไม่เกิน 50,000 บาท

ภาคผนวก 2
ตัวอย่างข้อสัญญาอนุญาตตุลาการ

คู่พิพาทอาจจะบุข้อสัญญาอนุญาตตุลาการดังต่อไปนี้ในสัญญา หรือทำเป็นสัญญาอนุญาตตุลาการอีกฉบับหนึ่งก็ได้

“ข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใด ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ รวมทั้งข้อพิพาทเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามสัญญา การเลิกสัญญา หรือความสมบูรณ์ของสัญญานี้ ให้ได้รับการวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดโดยการอนุญาตตุลาการตามข้อบังคับสถาบันอนุญาตตุลาการว่าด้วยอนุญาตตุลาการ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการเสนอข้อพิพาทเพื่อการอนุญาตตุลาการ โดยให้อยู่ภายใต้การจัดการของสถาบันอนุญาตตุลาการ”

“Any dispute, controversy or claim arising out of or relating to this contract or the breach, termination or invalidity thereof, shall be referred to and finally resolved by arbitration in accordance with the Arbitration Rules of The Thailand Arbitration Center (“THAC Rules”) for the time being in force and the conduct of the arbitration thereof shall be under the administration of the Thailand Arbitration Center.”
